

Justitiedepartementet
Straffrättsenheten

ju.registrator@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet Ett förbud mot rasistiska organisationer (SOU 2021:27)

(Ju2021/01818)

Inledning

Hovrätten över Skåne och Blekinge delar bedömningen att utvecklingen av den organiserade rasismen är oroande och hovrätten ställer sig i och för sig bakom åtgärder mot rasistisk förföljelse.

Synpunkter på föreslagen lagstiftning

Såsom anges i betänkandet finns det emellertid redan idag ett vältäckande straffrättsligt system avseende de handlingar lagstiftningen är tänkt att omfatta. Hovrätten konstaterar att detta medför att redan det initiala utrymmet för den föreslagna lagstiftningen kommer att bli mycket smalt.

Till detta kommer att det ytterligt sällan torde förekomma sammanslutningar vilka antagit eller i framtiden kommer att anta stadgar där det framgår att organisationen ska ha en verksamhet som går ut på förföljelse av en folkgrupp på grund av etniskt ursprung, hudfärg eller ras. Enligt hovrätten kan vidare antas att personer som ägnar sig åt rasistisk förföljelse sällan deltar i sådana sammanslutningar som lagstiftningen kommer att omfatta, eftersom det handlar om grupperingar som vanligtvis inte organiserar sig enligt gängse föreningsstrukturer. Lagstiftningen är inte heller teknikneutral och vad som ska gälla för betydligt mer troliga gemensamma kontaktytor som Facebookgrupper eller andra sociala medier framgår inte.

Det kommer också att föreligga påtagliga bevisvärigheter, såväl när det kommer till att visa att organisationen ägnar sig åt förföljelse genom brottslighet, som att

gärningspersonen haft uppsåt till de omständigheter som krävs för att straffansvar ska aktualiseras, t.ex. att sammanslutningen är en rasistisk organisation.

Enligt förslaget krävs att förföljelse genom brottslighet rent faktiskt skett, ett klargörande hade därför varit önskvärt av vilken betydelse en förundersökning som fortfarande pågår men där lagföring ännu inte skett alternativt en nedlagd förundersökning ska få i detta avseende.

Utredningen föreslår att själva deltagandet är straffbart. Enligt hovrätten kan en sådan konstruktion föranleda gränsdragningsproblem mellan det straffbelagda deltagandet och det icke straffbara, ringa deltagandet. Även om en nyanserad bedömning i det enskilda fallet ska göras är detta endast vagt beskrivet vilket medför att förutsebarheten för den enskilde beträffande vilken form av deltagande som är straffbart respektive straffritt blir begränsad.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan avstyrker hovrätten förslaget.

Synpunkter på utkast till upplösningslagstiftning

Hovrätten delar kommitténs bedömning att det inte finns skäl att införa en upplösningslagstiftning, inte minst då en sådan riskerar att bli verkningslös.

Detta yttrande har beslutats av hovrättslagmannen Björn Hansson, hovrättsrådet Catharina Månsson och tf. hovrättsassessorn Sara-Emelie Savert (referent).

Björn Hansson

Sara-Emelie Savert